

Το εμπόριο στην υπηρεσία της αλλαγής: η εμπορική και επενδυτική στρατηγική της ΕΕ για τον Μεσογειακό Νότο μετά την Αραβική Άνοιξη

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Μαΐου 2012 σχετικά με το εμπόριο στην υπηρεσία της αλλαγής: η εμπορική και επενδυτική στρατηγική της ΕΕ για τη Νότια Μεσόγειο μετά την Αραβική Άνοιξη (2011/2113(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Βαρκελώνης, της 28ης Νοεμβρίου 1995, η οποία θεσμοθέτησε μια εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της νότιας Μεσογείου, καθώς και το πρόγραμμα εργασίας που εγκρίθηκε κατά τη διάσκεψη αυτή,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 27ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με την επανεξέταση της διαδικασίας της Βαρκελώνης¹, και το ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την ευρωμεσογειακή οικονομική και εμπορική εταιρική σχέση ενόψει της 8ης Ευρωμεσογειακής Υπουργικής Διάσκεψης Εμπορίου²,
- έχοντας υπόψη την από 8 Μαρτίου 2011 Κοινή Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Εταιρική σχέση με τις χώρες της νότιας Μεσογείου για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία» (COM(2011)0200),
- έχοντας υπόψη την από 25 Μαΐου 2011 Κοινή Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει» (COM(2011)0303),
- έχοντας υπόψη την από 24 Μαΐου 2011 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Διάλογος για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια με τις χώρες της νότιας Μεσογείου» (COM(2011)0292),
- έχοντας υπόψη τον «Ευρωμεσογειακό οδικό χάρτη συναλλαγών πέραν του 2010», όπως εγκρίθηκε από την 8η Σύνοδο Υπουργών Εμπορίου της Ένωσης για τη Μεσόγειο το 2009,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα των ευρωμεσογειακών υπουργικών διασκέψεων και των τομεακών υπουργικών διασκέψεων που έχουν πραγματοποιηθεί από τότε που ξεκίνησε η διαδικασία της Βαρκελώνης, και ιδίως τα συμπεράσματα της 9ης Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης Υπουργών Εμπορίου, της 11ης Νοεμβρίου 2010,

¹ ΕΕ C 272 Ε της 9.11.2006, σ. 570.

² ΕΕ C 285 Ε της 21.10.2010, σ. 35.

- έχοντας υπόψη τις Ευρωμεσογειακές Συμφωνίες Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός, και της Τυνησίας¹, του Ισραήλ², του Μαρόκου³, της Ιορδανίας⁴, της Αιγύπτου⁵, του Λιβάνου⁶ και της Αλγερίας⁷, αφετέρου, και την ευρωμεσογειακή ενδιάμεση συμφωνία σύνδεσης για το εμπόριο και τη συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (εξ ονόματος της Παλαιστινιακής Αρχής)⁸,
- έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 1/95 του Συμβουλίου Σύνδεσης ΕΚ-Τουρκίας, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την εφαρμογή της τελικής φάσης της τελωνειακής ένωσης (96/142/EC)⁹,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, γνωστή και ως συμφωνία του Αγαδέρ, η οποία υπεγράφη στις 25 Φεβρουαρίου 2004 από την Ιορδανία, την Αίγυπτο, την Τυνησία και το Μαρόκο,
- έχοντας υπόψη την αξιολόγηση των επιπτώσεων της Ευρωμεσογειακής Ζώνης Ελευθέρου Εμπορίου επί της αειφορίας, που εκτόνησε το Ινστιτούτο Αναπτυξιακής Πολιτικής και Διαχείρισης, του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ,
- έχοντας υπόψη το Έγγραφο Περιφερειακής Στρατηγικής (2007-2013) και το Ενδεικτικό Περιφερειακό Πρόγραμμα για την ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση (2007-2013) και τους στόχους που εκτίθενται σε αυτό¹⁰, καθώς επίσης την εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 2011, σχετικά με το δεύτερο μέρος του ετήσιου προγράμματος δράσης του 2011 υπέρ της περιοχής της Μεσογείου που θα χρηματοδοτηθεί δυνάμει του άρθρου 19 08 01 01 του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹¹,
- έχοντας υπόψη τις εργασίες του ευρωμεσογειακού φορέα επενδύσεων και εταιρικής σχέσης, ιδιαίτερα την υπουργική σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, στις 12 Ιουλίου 2011, και την ετήσια έκθεση του 2010 που δημοσιεύθηκε στις 8 Αυγούστου 2011,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011 του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για τη χρήση κονδυλίων στις χώρες τις νότιας και ανατολικής Μεσογείου,
- έχοντας υπόψη τις εργασίες της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ένωσης για τη Μεσόγειο,
- έχοντας υπόψη τις εργασίες της Ένωσης για τη Μεσόγειο,

¹ ΕΕ L 97 της 30.3.1998, σ. 2.

² ΕΕ L 147 της 21.6.2000, σ. 3.

³ ΕΕ L 70 της 18.3.2000, σ. 2.

⁴ ΕΕ L 129 της 15.5.2002, σ. 3.

⁵ ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 39.

⁶ ΕΕ L 143 της 30.5.2006, σ. 2.

⁷ ΕΕ L 265 της 10.10.2005, σ. 2.

⁸ ΕΕ L 187 της 16.7.1997, σ. 3.

⁹ ΕΕ L 35 της 13.2.1996, σ. 1.

¹⁰ C(2007)0672.

¹¹ C(2011)5381.

- έχοντας υπόψη την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2011 του Συμβουλίου για την έγκριση διαπραγματευτικών οδηγιών με σκοπό τη σύναψη σφαιρικών και σε βάθος συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών με την Αίγυπτο, την Ιορδανία, το Μαρόκο και την Τυνησία,
 - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 6ης Απριλίου 2011 σχετικά με τη μελλοντική πολιτική διεθνών επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, της 7ης Απριλίου 2011 σχετικά με την Αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας – Νότια Διάσταση² και της 14ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την Αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας³,
 - λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ψηφίσματα που ενέκρινε το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της Αραβικής Άνοιξης, σχετικά με τις ελευθερίες θρησκείας, πεποιθήσεων και συνείδησης ως θεμελιωδών και οικουμενικών αξιών ζωτικής σημασίας για τη δημοκρατική και οικονομική ανάπτυξη,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A7-0104/2012),
- A. εκτιμώντας ότι η Αραβική Άνοιξη αποτελεί τον μεγαλύτερο πολιτικό μετασχηματισμό στην ευρωπαϊκή γειτονία μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου και προσέφερε στην ΕΕ την ευκαιρία να συνδυάσει την εξωτερική της πολιτική και τα εμπορικά της συμφέροντα με τις θεμελιώδεις για αυτήν αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της ελεύθερης κοινωνίας· εκτιμώντας ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση πρέπει να αναπτύξει ιδιαίτερη σχέση με τις γειτονικές χώρες με σκοπό τη δημιουργία ενός χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας που θα βασίζεται στις αξίες της Ένωσης και θα χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις στηριζόμενες στη συνεργασία, η οποία είναι ο μοναδικός παράγοντας ζωτικής σημασίας για τη μόνιμη σταθερότητα, την ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη και πρόοδο της Ευρώπης·
- B. εκτιμώντας ότι η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα επί της εμπορικής και επενδυτικής πολιτικής, γεγονός που της επιτρέπει να παράσχει αποτελεσματική απάντηση στις αναταραχές και να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο των χωρών της νότιας Μεσογείου·
- Γ. εκτιμώντας ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας χαρακτηρίζει το διεθνές εμπόριο ως έναν από τους τρεις κλάδους της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και απαιτεί συνοχή με τις λοιπές πολιτικές της: εξωτερικές υποθέσεις και διεθνή ανάπτυξη· εκτιμώντας ότι το εμπόριο αποτελούσε ανέκαθεν ισχυρό πυλώνα στην πολιτική γειτονίας, όπως υπογραμμίστηκε στις ανακοινώσεις της Επιτροπής «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει» και «Εταιρική σχέση για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία με τις χώρες της νότιας Μεσογείου»·
- Δ. εκτιμώντας ότι στις κοινωνίες των πολιτών των χωρών της νότιας Μεσογείου επικρατεί η

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0141.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0154.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0576.

αντίληψη ότι η ΕΕ θα έπρεπε να συνδράμει πιο προορατικά στον πολιτικό και οικονομικό μετασχηματισμό τους·

- E. εκτιμώντας ότι η οικονομική και πολιτική ανασυγκρότηση μετά την Αραβική Άνοιξη δεν εμποτεύεται από περιφερειακά όργανα που να επιτελούν ρόλο παρόμοιο με εκείνον του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) έναντι της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας·
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι δεν υπάρχει ειδικό ευρω-μεσογειακό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ενώ η εμπειρία που απέκτησε στο παρελθόν η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ) κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, θα πρέπει να της επιτρέψει να διαδραματίσει θετικό ρόλο στις χώρες της νότιας Μεσογείου· διαπιστώνει με λύπη, ωστόσο, ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη επικυρώσει τις τροποποιήσεις της συμφωνίας για την ΕΤΑΑ, οι οποίες θα βοηθήσουν την ΕΤΑΑ να καταστεί πλήρως λειτουργική στη Μεσόγειο·
- Z. εκτιμώντας ότι, μέχρι τώρα, οι οικονομίες των χωρών της νότιας Μεσογείου διοικούνταν από μη δημοκρατικούς ηγέτες προς όφελος μιας μειοψηφίας οι οποίοι συχνά παρέβλεπαν τις ανάγκες των πιο ευάλωτων· εκτιμώντας ότι η ανατροπή πολλών δικτατόρων προσφέρει νέες ευκαιρίες για το άνοιγμα των οικονομιών της περιοχής και τη δημιουργία μιας πραγματικής οικονομίας της αγοράς·
- H. εκτιμώντας ότι η ΕΕ διαθέτει ήδη μια Τελωνειακή Ένωση με την Τουρκία και συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών με τις χώρες της νότιας Μεσογείου, εξαιρουμένης της Συρίας, η οποία δεν υπέγραψε το τελικό πακέτο της διαπραγματεύσεως, και της Λιβύης, η οποία ανέστειλε τις διαπραγματεύσεις το Φεβρουάριο του 2011 μετά το ξέσπασμα του εμφυλίου πολέμου·
- Θ. εκτιμώντας ότι η ένταξη στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη εμπορικών διαπραγματεύσεων, όπως καταδεικνύεται από τις εμπορικές διατάξεις των συμφωνιών σύνδεσης με τον Λίβανο και την Αλγερία, την ενδιάμεση συμφωνία με τα Παλαιστινιακά Εδάφη, από τις ανασταλείσες διαπραγματεύσεις με τη Λιβύη και την μη επικυρωμένη συμφωνία με τη Συρία·
- I. εκτιμώντας ότι η Ευρωμεσογειακή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών, το πιο φιλόδοξο οικονομικό έργο που απορρέει από τη Δήλωση της Βαρκελώνης, δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί μέχρι την προβλεπόμενη προθεσμία του 2010, λόγω των συγκρούσεων στην περιοχή και της έλλειψης ενδοπεριφερειακής (Νότος- Νότος) συμμετοχής·
- ΙΑ. εκτιμώντας ότι η οικονομική κρίση του 2008 έχει επηρεάσει ευθέως τις κύριες κινητήριες οικονομικές δυνάμεις των χωρών της νότιας Μεσογείου και εκτιμώντας ότι οι κοινωνικές και πολιτικές αναταραχές στην Τυνησία, στην Αίγυπτο, στη Συρία και στη Λιβύη κατά τη διάρκεια της Αραβικής Άνοιξης έχουν επιδεινώσει την οικονομική κάμψη σε αυτές τις χώρες· εκτιμώντας ότι δεν έχουν βιώσει όλες οι χώρες της νότιας Μεσογείου την Αραβική Άνοιξη με τον ίδιο τρόπο, καθώς τα προηγούμενα καθεστάτα συνεχίζουν να κρατούν τα ηνία της εξουσίας σε ορισμένες χώρες, ενώ άλλες βιώνουν μια παρατεταμένη περίοδο κοινωνικών αναταραχών που εξασθενίζουν ακόμα περισσότερο την οικονομία τους·
- ΙΒ. εκτιμώντας ότι η Αραβική Άνοιξη αποκάλυψε τις διαρθρωτικές και συστημικές

εμπορικές και δημοσιονομικές αδυναμίες της περιοχής, ιδιαίτερα την ευαισθησία σε εξάρσεις στις αγορές βασικών εμπορευμάτων, και εκτιμώντας ότι οποιαδήποτε νέα εμπορική στρατηγική για τη Μεσόγειο πρέπει να αντιμετωπίσει τις εν λόγω ελλείψεις, να ενισχύσει την επισιτιστική κυριαρχία και ασφάλεια και να δώσει τέλος στην κερδοσκοπία στα βασικά τρόφιμα, για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών·

- Π. εκτιμώντας ότι η χρόνια ανεργία, ειδικά για τους νέους, και η έλλειψη εμπορικής διαφοροποίησης παραμένει σημαντικό σημείο προβληματισμού· εκτιμώντας ότι η μακροπρόθεσμη διαρθρωτική ανεργία και η άτυπη εργασία, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής εργασίας, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα στις περισσότερες χώρες της νότιας Μεσογείου και έχουν επιδεινωθεί ακόμα περισσότερο στις χώρες που αντιμετώπισαν κοινωνικές αναταραχές στη διάρκεια της Αραβικής Άνοιξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) εκτιμά ότι η περιοχή πρέπει να δημιουργήσει περίπου 25 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην επόμενη δεκαετία, για να διατηρήσει το υφιστάμενο επίπεδο απασχόλησης·
- ΙΔ. εκτιμώντας ότι οι έφηβοι (ηλικίας 10-19 ετών) αντιπροσωπεύουν το 20% του πληθυσμού και τα ποσοστά ανεργίας για άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών κυμαίνονται στο 25-30%, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας παραμένει πολύ χαμηλή· εκτιμώντας ότι η ανεργία είναι ιδιαίτερα υψηλή για απόφοιτους πανεπιστημίων, με αποτέλεσμα τη διαρροή εγκεφάλων και την απώλεια ανθρώπινου δυναμικού·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι προς το ύψιστο συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης να στοχεύει ψηλά σε θέματα οικονομικής συνεργασίας και να υιοθετεί μια αμοιβαίως επωφελή, υπεύθυνη και ευέλικτη στρατηγική, η οποία θα βασίζεται στην υποστήριξη των διαδικασιών δημοκρατικής μετάβασης και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Γενικές εκτιμήσεις

1. πιστεύει ότι η Αραβική Άνοιξη αποτελεί μοναδικό ιστορικό συμβάν που προκλήθηκε από τις προσδοκίες των πολιτών για ελευθερία, δημοκρατικά δικαιώματα και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους· εκφράζει τη βαθύτατη λύπη του για τις ανθρώπινες απώλειες που σημειώθηκαν στον αγώνα για την ανατροπή των διεφθαρμένων δικτατορικών καθεστώτων·
2. αντιλαμβάνεται ότι, μετά από τόσο μεγάλες θυσίες, οι κοινωνίες των χωρών της νότιας Μεσογείου έχουν τεράστιες προσδοκίες όσον αφορά τη μεγαλύτερη και δικαιότερη συνδρομή της ΕΕ για δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις και ουσιαστική οικονομική ανάπτυξη προς όφελος όλων·
3. σημειώνει ότι τα οφέλη των επαναστάσεων της Αραβικής Άνοιξης δεν έχουν εδραιωθεί ακόμη πλήρως και ότι η ΕΕ πρέπει να ενεργήσει γρήγορα για την εφαρμογή της ατζέντας της «εμπόριο στην υπηρεσία της αλλαγής» διότι, πέρα από τα άμεσα οικονομικά οφέλη, το εμπόριο είναι ένα αποτελεσματικό μέσο για την εδραίωση της δημοκρατίας και την προώθηση της σταθερότητας, καθώς βοηθάει στην αποφυγή της διαφθοράς, ευνοεί μια πιο ισότιμη κατανομή του πλούτου και ενδυναμώνει το σύνολο του πληθυσμού· ενθαρρύνει τις μεταβατικές αρχές να μεριμνήσουν για την ειρηνική μετάβαση σε γνήσια δημοκρατία· προτρέπει τις εθνικές αρχές να σεβαστούν το δικαίωμα του λαού τους να συμμετέχει σε ειρηνικές διαδηλώσεις, και να απέχουν από οιαδήποτε μορφή βίαιης καταστολής·

4. επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη σύσταση της ειδικής ομάδας ΕΕ - Τυνησίας, της πρώτης ειδικής ομάδας που θεσπίστηκε σε συνεργασία με χώρα του Μεσογειακού Νότου προκειμένου να διασφαλίσει τον καλύτερο συντονισμό της στήριξης εκ μέρους της ΕΕ και της διεθνούς κοινότητας για το μεταβατικό στάδιο της χώρας· επιδοκιμάζει το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο έλαβε μέρος στην πρώτη συνεδρίαση· ζητεί από την Αντιπρόεδρο/Υπατη Εκπρόσωπο και από την Επιτροπή να συνεχίσουν να μεριμνούν για τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου στην τρέχουσα και σε μελλοντικές πρωτοβουλίες· χαιρετίζει τη σύσταση μιας ομάδας παρακολούθησης στο Κοινοβούλιο για τις χώρες του Μεσογειακού Νότου, αντικείμενο της οποίας θα είναι η ανταπόκριση της ΕΕ στις κρίσεις στις μεσογειακές χώρες·
5. επικροτεί τις πρόσφατες δίκαιες και διαφανείς εκλογές στην Τυνησία, οι οποίες – συνοδευόμενες από οικονομικές, νομοθετικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις – αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για άλλες χώρες της περιοχής· υπογραμμίζει τη σημασία των ελεύθερων και δίκαιων εκλογών στο βαθμό που επιτρέπουν να διασφαλιστεί η ενότητα στις εν λόγω χώρες μέσω της θέσπισης δημοκρατικών και πλουραλιστικών θεσμών, θέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις βάσεις για μεγαλύτερη σταθερότητα και εκσυγχρονισμένες κοινωνικοοικονομικές δομές, οι οποίες συνιστούν με τη σειρά τους απαραίτητη προϋπόθεση για την προσέλκυση διεθνών επενδύσεων και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης· τονίζει ότι παράλληλα με τις δημοκρατικές αλλαγές είναι ανάγκη να πραγματοποιηθούν οικονομικές, νομοθετικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις με σκοπό το άνοιγμα και τον εκσυγχρονισμό των κοινωνικοοικονομικών δομών αυτών των χωρών·
6. εκτιμά ότι το δημόσιο εξωτερικό χρέος των χωρών της Βορείου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής είναι απεχθές χρέος, εάν λάβουμε υπόψη ότι το χρέος δημιουργήθηκε από τα δικτατορικά καθεστάτα, κυρίως μέσω του προσωπικού πλουτισμού της πολιτικής και οικονομικής ελίτ και της αγοράς όπλων τα οποία συχνά χρησιμοποιούνταν για την καταπίεση του ίδιου του λαού τους· ζητεί κατά συνέπεια να επανεξετασθεί αυτό το χρέος, και ιδίως εκείνο που σχετίζεται με τις εξοπλιστικές δαπάνες·
7. θεωρεί λυπηρό το ρόλο των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις εξαγωγές όπλων και ειδών διπλής χρήσης προς καταπιεστικά καθεστάτα, καθώς και για τη συμμόρφωσή τους προς τις τεχνολογικές διαταραχές που είχαν οργανώσει τα δικτατορικά καθεστάτα· καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, ώστε να δρουν κατά τρόπο συμβατό προς τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ σε τέτοιες καταστάσεις·
8. υπογραμμίζει ότι η εμπορική και επενδυτική πολιτική αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ και θα πρέπει να παρέχει καινοτόμους, συγκεκριμένους μηχανισμούς για την επίτευξη των στόχων της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ: της δημοκρατίας, ευημερίας, σταθερότητας και ειρήνης στην περιοχή·
9. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ πρέπει να θεσπίσει μια συντονισμένη πολιτική απέναντι στις χώρες της νότιας Μεσογείου, αλλά εφιστά την προσοχή κατά της υιοθέτησης της λύσης «καρμπόν» για την Αραβική Άνοιξη, καθώς, μολονότι οι χώρες της νότιας Μεσογείου έχουν πολλές ομοιότητες, έχουν βιώσει διαφορετικές μορφές καταπιεστικής διακυβέρνησης, διαφέρουν όσον αφορά το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και αντιμετωπίζουν διαφορετικές κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις·
10. υπογραμμίζει ότι ένας από τους κύριους ρόλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι η ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου, της αμοιβαίας κατανόησης και της εμπιστοσύνης

μεταξύ της Ευρώπης και τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των χωρών της νότιας Μεσογείου, όπου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να εστιαστεί στην εξάπλωση και την προώθηση δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων, πλήρων ελευθεριών και του κράτους δικαίου· υπογραμμίζει ότι αυτά τα σημαντικά καθήκοντα, που βασίζονται σε άμεσες σχέσεις, θα μπορούσαν επίσης να είναι ένας τρόπος αξιολόγησης της τήρησης των μελλοντικών κριτηρίων (υπό το φως των γεγονότων και της προόδου που συντελούνται) και διενέργειας των αναγκαίων προσαρμογών στις διμερείς και πολυμερείς ρυθμίσεις συνεργασίας, ειδικά στον τομέα του εμπορίου, των επενδύσεων ή των οικονομικών·

11. γνωρίζει ότι τα τελευταία δέκα χρόνια η ΕΕ διαμόρφωσε μια πιο εις βάθος και συνολική προσέγγιση για τις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών με τους ηγέτες των περισσότερων χωρών της νότιας Μεσογείου, παρά την προφανή έλλειψη δημοκρατικής νομιμότητας των συνομιλητών της· τονίζει τη σημασία της άμεσης προσπάθειας σταθεροποίησης δημοκρατικών διαδικασιών για την οικοδόμηση νέων κοινωνικών και πολιτικών θεσμών, που θα δύνανται να ενεργήσουν ως νόμιμοι και ενημερωμένοι εταίροι στις διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών·
12. επισημαίνει ότι η ΕΕ είναι η μεγαλύτερη αγορά καταναλωτών παγκοσμίως, όπου θα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση μόνο εφόσον οι χώρες εταίροι προτίθενται σοβαρά να δεσμευθούν στο διμερές άνοιγμα των αγορών, εφόσον τα οφέλη των οικονομικών μεταρρυθμίσεων πάνε σε ολόκληρο τον πληθυσμό της χώρας εταίρου, συμπεριλαμβανομένων των πιο ευάλωτων, και εφόσον αναληφθούν και τηρηθούν οι δέουσες πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές δεσμεύσεις·
13. επισημαίνει ότι πολλές από τις χώρες της νότιας Μεσογείου έχουν τεράστιες οικονομικές δυνατότητες, με ορισμένες να έχουν κληρονομήσει μεγάλες ποσότητες περιουσιακών στοιχείων και φυσικών πόρων που, εάν τύχουν σωστής διαχείρισης, παρέχουν την ευκαιρία για οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξη και στις δύο όχθες της Μεσογείου. Ως εκ τούτου, πρέπει να θεσπιστούν τα αναγκαία μέτρα και μηχανισμοί που θα διασφαλίζουν ισότιμα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα·
14. χαιρετίζει την ειδικά προσαρμοσμένη, εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση που προβλέπει η Επιτροπή η οποία, στην πρόσφατη αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ), στηρίζεται σε αυστηρότερες προϋποθέσεις και μεγαλύτερη διαφοροποίηση, και στην αρχή των «αναλογικών κερών» που διασφαλίζει καλύτερη στοχευμένη συνδρομή προς κάθε γειτονική χώρα της ΕΕ και εγγυάται ότι η χρηματοδότηση θα συνάδει με τους πολιτικούς στόχους· πιστεύει ότι τα επιτεύγματα όσον αφορά τις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις και τις ατομικές ελευθερίες πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε μια παρόμοια διαδικασία «απελευθέρωσης» του οικονομικού και εμπορικού περιβάλλοντος, με συνοδευτικές ελευθερίες για τη σύσταση εταιρειών και τη διεξαγωγή της επιχειρηματικής δραστηριότητας, προκειμένου να καταργηθούν οι ολιγαρχίες που κυριαρχούσαν παραδοσιακά στις χώρες της νότιας Μεσογείου·

Σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών και άλλα εμπορικά μέσα (DCFTA)

15. σημειώνει ότι η ΕΕ έχει συνάψει ήδη ισχυρές προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες με πολλές χώρες της νότιας Μεσογείου στο πλαίσιο συμφωνιών σύνδεσης· ωστόσο, υπογραμμίζει ότι καμία από τις εν λόγω διαδικασίες δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως και εκφράζει την πεποίθηση ότι υπάρχουν ακόμα σημαντικές δυνατότητες για εμπάθυνση των οικονομικών σχέσεων, ιδιαίτερα στον κανονιστικό τομέα, με τον μακροπρόθεσμο

στόχο της ενσωμάτωσης στην εσωτερική αγορά της ΕΕ·

16. επικροτεί, συνεπώς, την απόφαση του Συμβουλίου να επιτρέψει την έναρξη διαπραγματεύσεων για σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών με την Αίγυπτο, την Ιορδανία, το Μαρόκο και την Τυνησία αμέσως μόλις ολοκληρωθούν οι προπαρασκευαστικές διαδικασίες· πιστεύει ότι οι διερευνητικές μελέτες που θα ακολουθήσουν πρέπει να βασιστούν στις εμπειρίες των προπαρασκευαστικών εργασιών που διεξήχθησαν με τους ανατολικοευρωπαίους εταίρους μας, ενώ παράλληλα αναγνωρίζει τη μεγάλη πολιτική σημασία του να αποφευχθούν οι άσκοπες καθυστερήσεις για όσους εταίρους είναι έτοιμοι να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις· θεωρεί ότι είναι απαραίτητο, από την αρχή κάθε εμπορικής διαπραγμάτευσης, να συμμετάσχουν και να εκφράζονται όλες οι κοινωνικές δυνάμεις, ειδικά οι ΜΚΟ και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις·
17. ανησυχεί επειδή η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) δεν έχει δημοσιοποιήσει ακόμα τις λεπτομέρειες για τα κριτήρια «αναλογικών κερδών» που, σε συνδυασμό με την εμπορική διερευνητική μελέτη, θα καθορίζουν αν η χώρα είναι έτοιμη για σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών· συνεπώς, ζητεί από την ΕΥΕΔ να προσδιορίσει αυτά τα κριτήρια, ώστε η διαδικασία να είναι διαφανής και οι χώρες εταίροι να γνωρίζουν εκ των προτέρων σε ποιους τομείς πρέπει να γίνουν αναπροσαρμογές· επιμένει ότι ο σεβασμός των δημοκρατικών θεσμών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας έκφρασης και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι καθώς και της προστασίας των θρησκευτικών μειονοτήτων, ο σεβασμός του διεθνούς εργατικού δικαίου, των συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (UNCRC), όπως και οι πρωτοβουλίες για την κατάργηση της θανατικής ποινής, πρέπει να έχουν κεντρικό ρόλο σε αυτήν τη διαδικασία για την οποία θεωρεί ότι πρέπει να επηρεάζεται ανάλογα με τυχόν σημαντικές βελτιώσεις ή επιδεινώσεις στις χώρες εταίρους στη διάρκεια του προπαρασκευαστικού σταδίου αλλά και των ίδιων των διαπραγματεύσεων· επιμένει ότι η διερευνητική μελέτη θα πρέπει να εξετάζει το κατάλληλο επίπεδο οικονομικού ανοίγματος και ένα δείκτη που θα παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο ωφελούνται όλα τα κοινωνικά στρώματα από το εμπόριο και τις άμεσες ξένες επενδύσεις·
18. υπενθυμίζει ότι οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) δεν αποτελούν αυτοσκοπό και ότι θα πρέπει να είναι επωφελείς για κάθε χώρα· εκτιμά ότι οι εμπορικές διατάξεις πρέπει να υποστηρίζονται από ενισχυμένες ρήτρες ανθρώπινων δικαιωμάτων, με βελτιωμένες διατάξεις παρακολούθησης και εφαρμογής και ένα φιλόδοξο κεφάλαιο για την αειφόρο ανάπτυξη με την κοινωνία των πολιτών σε κεντρικό ρόλο, μαζί με διατάξεις για την εταιρική κοινωνική ευθύνη που να ενδυναμώνουν την κοινή ευθύνη για τη διαδικασία·
19. επικροτεί την εστίαση στους εμπορικούς φραγμούς «μετά τα σύνορα» και στην ευθυγράμμιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αλλά σημειώνει ότι υπάρχει ακόμα προοπτική περαιτέρω διαπραγματεύσεων για μείωση των δασμών με ορισμένες χώρες· τονίζει ότι για να ωφελήσουν ουσιαστικά οι σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών τις χώρες της νότιας Μεσογείου, η ΕΕ πρέπει να είναι έτοιμη να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες σε ευαίσθητους τομείς, όπως η γεωργία και οι υπηρεσίες του Τρόπου 4· σημειώνει ότι, σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ διαθέτει πράγματι ένα σημαντικό εμπορικό πλεόνασμα στον τομέα της γεωργίας με αυτές τις χώρες·

20. ζητεί από την Επιτροπή να στηρίξει και να προωθήσει συγκεκριμένα τις πρωτοβουλίες του θεμιτού εμπορίου και της βιολογικής γεωργίας, ιδίως υπέρ των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, παραγωγών και συνεταιρισμών, ως τρόπο ενσωμάτωσης των αειφόρων γεωργικών πρακτικών και της ανάπτυξης της υπαίθρου, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα την αλυσίδα εφοδιασμού με σκοπό την εξασφάλιση για τους Ευρωπαίους καταναλωτές της ποιότητας, ιχνηλασιμότητας και των κοινωνικών και περιβαλλοντικών διαπιστευτηρίων των προϊόντων·
21. σημειώνει τη σπουδαιότητα που έχει ο γεωργικός τομέας, ο οποίος απασχολεί περισσότερο από το ένα τρίτο του ενεργού πληθυσμού στις χώρες του Μεσογειακού Νότου, και η ανάπτυξη της υπαίθρου στη διεργασία σταθεροποίησης, δεδομένης της συμβολής τους, ειδικότερα υπό συνθήκες αυξημένης αστάθειας στις παγκόσμιες αγορές, στην προώθηση της επισιτιστικής ασφάλειας, σε μια πιο δίκαιη δημιουργία και κατανομή του εισοδήματος, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ένταξη των γυναικών και των μικροκαλλιεργητών στον τομέα της οικονομίας·
22. τάσσεται, επομένως, υπέρ της πρόθεσης της Επιτροπής να στηρίξει την αγροτική ανάπτυξη μέσω του προγράμματος «Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Γειτονίας για τη Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη» το οποίο θα περιλαμβάνει τη στήριξη των επενδύσεων και θα αναπτύξει διοικητικές ικανότητες, βάσει των βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ για την ανάπτυξη αγροτικών περιοχών, προκειμένου να διευκολυνθεί ο εκσυγχρονισμός της γεωργικής παραγωγής σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ για την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων.
23. επικροτεί επίσης τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή, στην κοινή της ανακοίνωση της 25ης Μαΐου 2011 (COM(2011)0303), ότι θα χρηματοδοτήσει πιλοτικά προγράμματα για την ανάπτυξη της γεωργίας, της υπαίθρου και της περιφέρειας, χάρη στη μεγάλη εμπειρία της ΕΕ στους τομείς αυτούς και με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της στενής συνεργασίας με τον FAO, την Παγκόσμια Τράπεζα και, ενδεχομένως, την ΕΤΕπ·
24. καλεί την ΕΕ να στηρίξει τόσο την ανάπτυξη μιας υγιούς αγροτικής παραγωγής όσο και την προώθηση της ανάπτυξης της υπαίθρου στην περιφέρεια, στο πλαίσιο του αγώνα για την καταπολέμηση της φτώχειας, η οποία αποτελεί μόνιμη μάστιγα της υπαίθρου, και με σκοπό να ενισχυθεί η διεργασία σταθεροποίησης· τονίζει για τον σκοπό αυτό τη σημασία των βελτιώσεων στον θεσμικό τομέα και τον τομέα των υποδομών (π.χ. αρδευτικά έργα, διαχείριση, αποθήκευση, συσκευασία και μεταφορά προϊόντων, συστήματα εμπορίας και πρόσβαση σε υπηρεσίες), επί πλέον των τεχνολογικών βελτιώσεων, ενώ τονίζει και τη σημασία των προγραμμάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, ιδίως για τις γυναίκες, και σε περιπτώσεις κακής οργάνωσης των παραγωγών και αδύναμης κοινωνίας των πολιτών, δεδομένου ότι αυτά τα φαινόμενα αποτελούν επίσης τροχοπέδη στην ανάπτυξη ενός αποδοτικού συστήματος γεωργικών προϊόντων διατροφής· τονίζει τον ρόλο των υπηρεσιών γεωργικών εφαρμογών στη διευκόλυνση της διάδοσης της γνώσης υπογραμμίζει ότι η μέριμνα για την περιβαλλοντική και κλιματική αλλαγή του πλανήτη πρέπει να αποτελέσει τον γνώμονα για την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων και της ενέργειας καθώς και των συμβατών μεθόδων παραγωγής τονίζει ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί η διαφοροποίηση της παραγωγής ώστε να βελτιωθεί η σταθερότητα σε περιόδους διακυμάνσεων των αγορών και περιβαλλοντικών κρίσεων λόγω της αυξανόμενης συνολικής ζήτησης για τρόφιμα
25. ζητεί, επίσης, για την αποτροπή του κοινωνικού και περιβαλλοντικού ντάμπινγκ μεταξύ

των υπό εξέταση χωρών ή και με την ΕΕ, τα μέτρα που θα προταθούν από την Επιτροπή να προωθούν τις καινοτόμες δράσεις για την προαγωγή της τοπικής τεχνογνωσίας, για την κατάρτιση σε θέματα οργάνωσης των παραγωγών και για την ανάπτυξη τοπικών και περιφερειακών αγορών, στο πλαίσιο της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ χωρών αλλά και με την ΕΕ, σαν τις εφαρμοζόμενες κατά το παρελθόν στις προενταξιακές διαδικασίες και στις σχέσεις με τις γειτονικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

26. τονίζει τον εποικοδομητικό ρόλο μιας μεγαλύτερης ενοποίησης μεταξύ των χωρών της Βορείου Αφρικής και των Υποσαχαρίων χωρών και τονίζει την ανάγκη λήψης μέτρων σε παγκόσμιο επίπεδο προς αποφυγή των μονομερών ενεργειών που συχνά αναλαμβάνονται για την αντιμετώπιση επισιτιστικών κρίσεων και ακραίων καιρικών φαινομένων·
27. υπογραμμίζει ότι οι άμεσες ξένες επενδύσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την οικονομική ανάπτυξη των χωρών της νότιας Μεσογείου, καθώς τα επίπεδα επένδυσης είναι ανεπαρκή ή επικεντρώνονται υπερβολικά στις εξορυκτικές βιομηχανίες πρώτων υλών· ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει το συντονισμό των σφαιρικών και σε βάθος συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών με τις επενδυτικές προσπάθειες στην περιοχή προκειμένου να προαχθεί η οικονομική διαφοροποίηση·
28. ωστόσο, σημειώνει ότι προηγούμενες προσπάθειες για τη διαπραγμάτευση τομεακών ρυθμίσεων στο πλαίσιο των συμφωνιών σύνδεσης αποδείχθηκαν ανεπιτυχείς· ζητά από την Επιτροπή να δώσει κίνητρα στις χώρες της νότιας Μεσογείου, ώστε να διεξάγουν διαπραγματεύσεις επί των επενδύσεων και άλλων αποκαλούμενων «θεμάτων της Σιγκαπούρης», όπως οι υπηρεσίες, στο πλαίσιο των σφαιρικών και σε βάθος συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών· θεωρεί ότι η Επιτροπή πρέπει να προβεί σε ασύμμετρη εφαρμογή, κατά περίπτωση, και να επιδειξεί ευελιξία όσον αφορά ευαίσθητους τομείς των ενδιαφερόμενων χωρών·
29. επισημαίνει τη σημασία του να συμπληρωθεί το εμπορικό άνοιγμα με μια πιο ουσιαστική τεχνική υποστήριξη προς τις χώρες εταίρους και τις επιχειρήσεις τους, ώστε να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν στο μέγιστο τις προσφερόμενες ευκαιρίες· αναγνωρίζει ότι η ΕΕ προσφέρει ήδη τέτοια βοήθεια, αλλά θεωρεί ότι αυτά τα προγράμματα θα πρέπει να στοχεύουν περισσότερο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης μιας επέκτασης της «Βοήθειας για το Εμπόριο»·
30. ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών στον κανονιστικό τομέα, κυρίως όσον αφορά τα τεχνικά πρότυπα και τους κανονισμούς, τα μέτρα υγιεινής και φυτοϋγιεινής, τους κανόνες διαφάνειας για τις προμήθειες του δημοσίου, τους κανόνες προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, τα μέτρα εμπορικής/τελωνειακής διευκόλυνσης και την εξάλειψη των μη δασμολογικών φραγμών· τονίζει ότι αυτή η συνεργασία δεν καλύπτεται ικανοποιητικά από τις συμφωνίες σύνδεσης και ότι το επίπεδο συμμετοχής της ΕΕ πρέπει να αυξηθεί·
31. επικροτεί, από την άποψη αυτή, τους πρόσθετους πόρους που προβλέπονται για τεχνική συνεργασία και επιμένει ότι θα πρέπει να διατεθούν το συντομότερο δυνατό στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας της Επιτροπής (ΓΔ DEVCO) και να αποκεντρωθούν προς τις αντιπροσωπείες της ΕΕ που βρίσκονται επιτόπου·
32. αναγνωρίζει ότι οι σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών πρέπει να αποτελούν τον κύριο στόχο, αλλά γνωρίζει ότι εν τω μεταξύ η Επιτροπή επιδιώκει

τομεακές διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμφωνιών σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης και την αποδοχή βιομηχανικών προϊόντων (ΣΔΣΑ), για τη γεωργία και την αλιεία, για τις υπηρεσίες και τις επενδύσεις και για τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών· καλεί την Επιτροπή να μελετήσει επίσης την επικαιροποίηση των υφιστάμενων τομεακών συμφωνιών με χώρες με τις οποίες μπορούν μεν να βελτιωθούν οι προσφορές αλλά με τις οποίες δεν είναι άμεσα εφικτή μια σφαιρική και σε βάθος συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών· ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει προσεκτικότερα το χρόνο και τον τρόπο οριστικής συγχώνευσης αυτών των διαδικασιών με τις μελλοντικές σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών και να διασφαλίσει ότι η κατάργηση της συμμετοχής στο Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ) το 2014 δεν θα επηρεάσει αρνητικά την πρόσβαση των χωρών της νότιας Μεσογείου στην αγορά της ΕΕ για οποιαδήποτε σειρά προϊόντων·

33. ζητεί από την Επιτροπή να ετοιμάσει επίσης μια στρατηγική για τους εταίρους «αναλογικών κερδών» με τους οποίους δεν έχουν συναφθεί προηγουμένως συμφωνίες ή οι οποίοι δεν αποτελούν άμεσους στόχους των σφαιρικών και σε βάθος συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, και ιδιαίτερα για χώρες όπως η Λιβύη και ο Λίβανος που δεν είναι ακόμα μέλη του ΠΟΕ· υπογραμμίζει ότι παρά το γεγονός ότι θα πρέπει να συνεχιστεί αμείωτη η τεχνική συνδρομή για στήριξη της ένταξης αυτών των χωρών στον ΠΟΕ, η συνδρομή αυτή και μόνο δεν επαρκεί και πρέπει να συμπληρωθεί, κατά περίπτωση εφόσον κρίνεται αναγκαίο, από συμβατές με τον ΠΟΕ συμφωνίες που θα αποφέρουν καρπούς πιο βραχυπρόθεσμα·

Ενδυνάμωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ): ένα εργαλείο οικονομικού εκδημοκρατισμού

34. εκφράζει την πεποίθηση ότι μια επιτυχημένη εμπορική στρατηγική για την περιοχή θα πρέπει να ενισχύει το ρόλο των ΜΜΕ, οι οποίες συνεισφέρουν μέχρι και σε ποσοστό 30% στην απασχόληση σε ορισμένες χώρες· αναγνωρίζει τη σημασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν το 98,1% των ΜΜΕ στην Αίγυπτο, το 97,8% στο Μαρόκο, το 89,1% στην Ιορδανία, αλλά μόλις το 9,2% στην Τυνησία·
35. εκφράζει ανησυχία για τους υψηλούς αριθμούς μη εγγεγραμμένων σε μητρώο ΜΜΕ που λειτουργούν σε καθεστώς «μαύρης αγοράς» και για τα υψηλά ποσοστά άτυπης απασχόλησης (εκτός του γεωργικού τομέα) που σε ορισμένες χώρες της νότιας Μεσογείου ανέρχεται στο 70%· εκφράζει την πεποίθηση ότι, για μια σοβαρή οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, η εμπορική στρατηγική της ΕΕ πρέπει να παρέχει κίνητρα στις μη εγγεγραμμένες σε μητρώο επιχειρήσεις προκειμένου να νομιμοποιήσουν το καθεστώς τους· παροτρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει προγράμματα οικοδόμησης της διοικητικής ικανότητας, ειδικά όσον αφορά την καταχώριση επιχειρήσεων, την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην οικοδόμηση ικανότητας στον τομέα των νομικών υπηρεσιών, πράγμα που θα διασφαλίσει καλύτερη προετοιμασία όσον αφορά τη δρομολόγηση των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων·
36. θεωρεί λυπηρό το ότι ΜΜΕ και συνεταιρισμοί έχουν πολύ περιορισμένη πρόσβαση σε επενδυτικά κεφάλαια και επιμένει ότι υπάρχει ανάγκη για εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω αξιόπιστων, προσιτών και εύχρηστων προγραμμάτων χορήγησης μικροπιστώσεων και αντεγγυήσεων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)· θεωρεί ότι αυτά τα προγράμματα θα επιτρέψουν στους

δικαιούχους να καινοτομήσουν και να αναδιαρθρωθούν κατά τρόπο που θα τους επιτρέψει να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ·

37. υπογραμμίζει τη σημασία ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μέσω της έγκρισης των αναγκαίων μέτρων, για να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον ευνοϊκό προς την επιχειρηματική δραστηριότητα καθώς και για να συμμετέχει ενεργά η κοινωνία σε αυτήν· ειδικότερα, θα υποστήριζε με θέρμη το δεύτερο στάδιο του προγράμματος «Invest in Med» η ειδική αποστολή του οποίου είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΜΕ και των φορέων που τις αντιπροσωπεύουν στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες της Νότιας Μεσογείου·
38. αναγνωρίζει το ρόλο της ΕΤΕπ, μέσω του ευρωμεσογειακού φορέα επενδύσεων και εταιρικής σχέσης (FEMIP), στην παροχή βοήθειας προς τις ΜΜΕ της νότιας Μεσογείου· επικροτεί την απόφαση να αυξηθεί το ανώτατο όριο για τις ενέργειές της στην περιοχή κατά 1 δισεκατομμύριο EUR, ώστε η αξία των ενεργειών της ΕΤΕπ στην περιοχή να ανέλθει στα 6 δις ευρώ για την επόμενη τριετία· επιβεβαιώνει ότι η ΕΤΕπ πρέπει ειδικότερα να επικεντρώσει τα επενδυτικά της έργα στις ΜΜΕ και στην ανάπτυξη έργων υποδομής, ιδίως ενεργειακών, δεδομένων των δυνατοτήτων της εν λόγω περιοχής και της βοήθειας που μπορεί να της παράσχει η ΕΕ υπέρ της ανάπτυξης και αξιοποίησής τους· επιμένει ότι η ΕΤΕπ πρέπει να αυξήσει τις διοικητικές της ικανότητες, προκειμένου να ελέγχει τις ενδιάμεσες τράπεζες εταίρους της που χορηγούν «συνολικά δάνεια» βάσει των κριτηρίων των στόχων εξωτερικής δράσης της ΕΕ, και έτσι να καταστήσει τις λειτουργίες της πλήρως διαφανείς στο κοινό·
39. επικροτεί την πρόσφατη εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) στην περιοχή της Μεσογείου και τη δέσμευση επιπλέον κονδυλίων από την ΕΕ και ορισμένα μεμονωμένα κράτη μέλη της ΕΕ για τις δραστηριότητες της Τράπεζας· παροτρύνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να επικυρώσουν γρήγορα τις τροποποιήσεις της συμφωνίας για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ), οι οποίες θα βοηθήσουν την ΕΤΑΑ να είναι πλήρως λειτουργική στην περιοχή της Μεσογείου· θεωρεί ότι τα συνολικά κονδύλια που διαθέτει η ΕΤΑΑ στην περιοχή πρέπει να αυξηθούν, με κύριους αποδέκτες αυτών των επενδύσεων τις ΜΜΕ· ενθαρρύνει τις χώρες της νότιας Μεσογείου να δείξουν τη δέσμευσή τους εφαρμόζοντας τις αρχές της δημοκρατίας, του πλουραλισμού και της οικονομίας της αγοράς, ώστε να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε επενδυτικά κεφάλαια σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας·
40. εκφράζει την πεποίθηση ότι η ευέλικτη διασυνοριακή κυκλοφορία επιχειρηματιών είναι απαραίτητη για τη σωστή λειτουργία μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών· διατηρεί αμετακίνητη την άποψή του ότι η ΕΕ πρέπει να επιδιώξει μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ της μεταναστευτικής και της εμπορικής πολιτικής της·
41. σημειώνει ότι η διευκόλυνση της έκδοσης θεωρήσεων διαβατηρίου εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα για πολλούς εμπορικούς εκπροσώπους από χώρες της νότιας Μεσογείου, οι οποίοι πρέπει να ταξιδεύουν στην ΕΕ για συνέδρια, κατάρτιση ή άλλους επιχειρηματικούς λόγους· υπό το πρίσμα αυτό, επικροτεί την πρόσφατη ανακοίνωση με τίτλο «Διάλογος για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια με τις χώρες της νότιας Μεσογείου», με την οποία η Επιτροπή προβλέπει συμφωνίες για τη διευκόλυνση της χορήγησης θεωρήσεων προκειμένου να υποστηριχθεί η κινητικότητα, μεταξύ άλλων, και των επιχειρηματιών· θεωρεί ότι οι διαδικασίες «ακεραιότητας» και

«αξιοπιστίας» για τις θεωρήσεις πρέπει να απλουστευθούν και ζητεί από την Επιτροπή να διαπραγματευθεί τις σχετικές συμφωνίες σε συνδυασμό με τις εμπορικές διαπραγματεύσεις, ώστε η εφαρμογή τους να μην είναι υπερβολικά γραφειοκρατική για τις ΜΜΕ.

Ενίσχυση της διαδικασίας του Αγαδέρ

42. θεωρεί λυπηρό που ούτε το 2010 δημιουργήθηκε η Ευρωμεσογειακή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών κι ελπίζει πως όλοι οι εταίροι θα αξιοποιήσουν τη συγκυρία που προσφέρει η «Αραβική Άνοιξη» για να προωθήσουν τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για τη δημιουργία μιας λειτουργικής και πλήρως ολοκληρωμένης ζώνης ελεύθερων συναλλαγών, χωρίς στρέβλωση του ανταγωνισμού για τους παραγωγούς της ΕΕ.
43. προτείνει, στο πλαίσιο του ανοίγματος μιας πολιτικής ελεύθερων συναλλαγών, την έκδοση τακτικών αξιολογήσεων, για την συνεχή παρακολούθηση και δημοσιοποίηση των επιπτώσεων αυτής της πολιτικής επί των μεσογειακών χωρών του Ευρωπαϊκού Νότου, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία πλεονεκτημάτων για τους πολίτες και για τα οικονομικά και παραγωγικά συστήματα των διαφόρων ενδιαφερομένων χωρών.
44. Υπογραμμίζει ότι, αν και είναι ευπρόσδεκτες οι εξατομικευμένες ανά χώρα εμπορικές στρατηγικές, εντούτοις οι συμφωνίες δεν πρέπει να λειτουργήσουν εις βάρος της περιφερειακής ολοκλήρωσης· θεωρεί λυπηρό το ότι το εμπόριο μεταξύ των χωρών του Νότου παραμένει περιορισμένο και σημειώνει επ' αυτού ότι, το 2009, μόλις το 6% των εισαγωγών στις χώρες της νότιας Μεσογείου προέρχονταν από άλλες χώρες της περιοχής, σε σύγκριση με εισαγωγές της τάξεως του 40% από την ΕΕ· ενθαρρύνει τις νέες, δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις να είναι πιο ανοιχτές από τις προκατόχους τους στις εμπορικές συναλλαγές με τις γείτονες χώρες·
45. αναγνωρίζει την ομάδα του Αγαδέρ ως το μοναδικό δείγμα συντονισμένης προσπάθειας ενδοπεριφερειακού εμπορίου των χωρών του Νότου και ενθαρρύνει τους συνυπογράφοντες να διευρύνουν το πεδίο και τα μέλη της εμπορικής σχέσης τους· ζητεί από την Επιτροπή να εξακολουθήσει να υποστηρίζει την ομάδα ως το θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο θα οικοδομηθεί η μελλοντική εμπορική στρατηγική της ΕΕ·
46. επιπλέον, ζητεί από την Επιτροπή να συμπεριλάβει ορισμένες ευέλικτες διατάξεις στις σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, οι οποίες θα επιτρέψουν συν τω χρόνω τη συγχώνευση των χωριστών συμφωνιών με τη συμφωνία του Αγαδέρ, ώστε να δημιουργηθεί μια ενιαία ευρωμεσογειακή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών·
47. σημειώνει με ικανοποίηση την επικείμενη εφαρμογή του Μηχανισμού Διευκόλυνσης του Εμπορίου και των Επενδύσεων που θα χρησιμεύσει ως βάση δεδομένων, ώστε οι οικονομικοί φορείς να αποκτούν ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις εμπορικές και επενδυτικές συνθήκες στην περιοχή· επιμένει ότι ο μηχανισμός δεν πρέπει να αποτελέσει απλώς ένα εργαλείο πληροφόρησης, αλλά πρέπει να προωθηθεί δυναμικά στις επιχειρήσεις των χωρών της νότιας Μεσογείου και να μετεξελιχθεί σε κινητήριο παράγοντα για τη διεξαγωγή ενδοπεριφερειακών επιχειρηματικών συναλλαγών·
48. επικροτεί την περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής που πρέπει να περιλαμβάνουν τον πλήρη σεβασμό του τεχνικού διακανονισμού ΕΕ-Ισραήλ για τα προϊόντα που προέρχονται από Ισραηλινούς οικισμούς στα κατεχόμενα· ζητεί από την Επιτροπή να επισπεύσει τη θέσπιση νέων κανόνων

προέλευσης στο πλαίσιο της πανευρωμεσογειακής σύμβασης το αργότερο έως τα τέλη του 2013, όταν οι χώρες της νότιας Μεσογείου χάσουν τις προτιμήσεις και τους ευνοϊκούς κανόνες καταγωγής που σήμερα έχουν βάσει του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ).

Διευκόλυνση της διάδοσης γνώσεων και των άμεσων επαφών

49. προτρέπει τα κράτη μέλη της ΕΕ να αναλάβουν πιο φιλόδοξο ρόλο στη στρατηγική της ΕΕ για τις νότιες γείτονες χώρες, προσφέροντας σημαντικά προγράμματα υποτροφιών για φοιτητές και των δύο φύλων και από όλα τα κοινωνικοοικονομικά και εθνικά υπόβαθρα, ιδιαίτερα στους τομείς των οικονομικών, των επιχειρήσεων, της τεχνολογίας των πληροφοριών, της επικοινωνίας και του εμπορίου· καλεί την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο να προτείνουν άμεσα τη θέσπιση ευρω-μεσογειακών προγραμμάτων Erasmus και Da Vinci· παρατηρεί ότι άλλοι φορείς στην περιοχή, όπως οι χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου, έχουν αποδειχθεί πιο αποτελεσματικοί στην παροχή τέτοιας βοήθειας τις χώρες της νότιας Μεσογείου· πιστεύει ότι οι εν λόγω ανταλλαγές μπορούν να παρέχουν μακροχρόνιες διασυνδέσεις με μελλοντικούς επιχειρηματικούς εταίρους στις χώρες της νότιας Μεσογείου·
50. υπενθυμίζει το ρόλο που διαδραμάτισαν οι καλλιτέχνες, οι πολιτιστικοί παράγοντες και οι bloggers οι οποίοι παρείχαν τη δυνατότητα σε ορισμένες αραβικές κοινωνίες των πολιτών να απελευθερωθούν από τα δικτατορικά καθεστώτα και να ανοίξουν το δρόμο προς τη δημοκρατία· καλεί την ΕΕ να ενσωματώσει την πολιτιστική συνεργασία στην εμπορική πολιτική της, συμπεριλαμβάνοντας κοινές πρωτοβουλίες στα πεδία των τεχνών, της εκπαίδευσης, των μέσων ενημέρωσης, του Διαδικτύου και σε άλλους κρίσιμους τομείς, με σκοπό την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας·
51. ζητεί την άμεση δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Εμπορικού Επιμελητηρίου με τις χώρες εταίρους, το οποίο θα αποτελέσει διάυλο για την προώθηση κοινών εμπορικών δραστηριοτήτων και αμοιβαίων ανταλλαγών μεταξύ των οικονομικών εταίρων, συμπεριλαμβανομένων σεμιναρίων και επιχειρηματικών εκθέσεων· θεωρεί λυπηρή την απουσία άλλων διμερών Ευρωπαϊκών Εμπορικών Επιμελητηρίων στην περιοχή, πέρα από το Εμπορικό Επιμελητήριο ΕΕ-Ισραήλ·

Μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της δράσης της ΕΕ

52. πιστεύει ακράδαντα ότι οι εμπορικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής πρέπει να υποστηριχθούν με μια ισχυρότερη παρουσία εμπορικών ακολούθων της ΕΕ επί τόπου· θεωρεί λυπηρό το ότι η Αντιπροσωπεία της ΕΕ διαθέτει μόνο έναν εμπορικό ακόλουθο στην Τυνησία, ενώ η παρουσία της στην Ιορδανία είναι ανύπαρκτη, παρά το γεγονός ότι στις εν λόγω χώρες έχουν διενεργηθεί διερευνητικές μελέτες για σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών·
53. επιπλέον, πιστεύει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συντονίσει πλήρως η ΕΕ τις εμπορικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητές της στην περιοχή προκειμένου να επιτύχει τον μέγιστο θετικό αντίκτυπο· εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι η ύπαρξη σημαντικού αριθμού φορέων, στο εσωτερικό τόσο της ΕΕ όσο και των ίδιων των χωρών εταίρων, καθώς και η ύπαρξη άλλων εξωτερικών φορέων, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την κατασπατάληση ή την επικάλυψη κρίσιμων προσπαθειών λόγω έλλειψης συντονισμού·

54. επισημαίνει την ανάγκη στενότερης συνεργασίας μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας (ΕΠΓ), όπως είναι η επενδυτική διευκόλυνση γειτονίας, και των διαφόρων ευρωπαϊκών και διεθνών και περιφερειακών χρηματοπιστωτικών οργανισμών στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων της ΕΤΕπ, της ΕΤΑΑ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα και συνοχή· ζητεί από την Επιτροπή να αναλάβει την πρωτοβουλία για το συντονισμό αυτών των προσπαθειών·

ο

ο ο

55. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην ΕΤΕπ, στην ΕΤΑΑ, στους αρχηγούς κρατών και Κυβερνήσεων και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και των χωρών της νότιας Μεσογείου, καθώς και στην Ένωση για τη Μεσόγειο.